

2026

**ЗВІТНІСТЬ ЗА
МІЖНАРОДНИМИ
СТАНДАРТАМИ ТА ЇЇ АНАЛІЗ**

**АНДРІЙ КРИСОВАТИЙ
ВАЛЕНТИНА ПАНАСЮК
ІННА МЕЛЬНИЧУК**

УДК 657.37
М 58

Затверджено
вченою радою Західноукраїнського національного університету
(протокол № 4 від 19 грудня 2025 р.)

Рецензенти:

Н. М. Проскуріна – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Запорізького національного університету;

О. В. Фоміна – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Державного торговельно-економічного університету;

М. Т. Щирба – к.е.н., доцент, директор ТОВ «ГАЛИЧИНА-АУДИТ», Голова Тернопільського територіального відділення Всеукраїнської професійної організації «Спілка аудиторів України», член Аудиторської палати України, сертифікований аудитор України.

Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В.,

Звітність за міжнародними стандартами та її аналіз: підручник.

Тернопіль: ЗУНУ, 2026. 357 с.

ISBN 978-966-654-806-4

Підручник розкриває теоретичні та практичні засади відображення обліково-звітних даних, порядок формування і подання фінансової звітності відповідно до вимог міжнародних стандартів, технологію обробки та аналізу окремих фінансових показників МСФЗ для ефективного управління економічними відносинами з міжнародними бізнес-партнерами та розвитком підприємства в умовах глобалізації. Структура даного підручника охоплює основну теоретико-практичну частину, а також подано витяги з оприлюдненої у відкритому доступі фінансової звітності реальних підприємств, підготовленої за вимогами МСФЗ, що значно підвищує практико-орієнтованість викладеного матеріалу, підвищує ефективність його засвоєння. У навчальному виданні застосовано різні аналітичні інструменти – ABC- та SWOT- аналіз, інші аналітичні підходи й економічні показники, що дозволяє сформувати у читача системне бачення можливостей використання фінансової звітності в управлінні підприємством.

Підручник буде корисним для студентів, викладачів і магістрантів економічних спеціальностей, викладачів, професійних бухгалтерів, аудиторів та фінансових менеджерів, які працюють або планують працювати в середовищі, орієнтованому на застосування МСФЗ.

ISBN 978-966-654-806-4

© Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В., 2026

© ЗУНУ, 2026

<https://youtu.be/VxhhzvL8uSc>

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	6
ТЕМА 1. СУТЬ, ЗАВДАННЯ І КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА МСФЗ.....	11
1.1. Суть та значення звітності за міжнародними стандартами (IFRS-IAS)	11
1.2. Процес розробки та напрямки застосування міжнародних стандартів обліку та звітності.....	18
1.3. Інституційне регулювання та правове забезпечення використання МСФЗ в Україні.....	28
1.4. Концептуальна основа МСФЗ.....	39
1.5. Порівняльна характеристика НП(С)БО та МСФЗ	53
ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ	60
2.1. Призначення та склад фінансової звітності за міжнародними стандартами	60
2.2. Загальні вимоги до подання інформації у фінансових звітах: принципи та облікова політика.....	67
2.3. Порядок подання фінансових звітів	83
2.4. Поняття первинної звітності за МСФЗ	90
2.5. Процедури переходу на МСФЗ.....	96
2.6. Визнання та оцінка в першій звітності за МСФЗ	103
2.7. Порядок складання і подання фінансової звітності за таксономією у форматі XBRL	107
ТЕМА 3. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (БАЛАНС).....	115
3.1. Використання прийому балансового узагальнення в системі економічної інформації.....	115
3.2. Формати, структура і зміст звіту про фінансовий стан (балансу)	121
3.3. Елементи звіту про фінансовий стан, їх визнання та оцінка	133
3.4. Події після звітного періоду	143
ТЕМА 4. ЗВІТИ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД. ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ	149
4.1. Призначення та елементи звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.....	149
4.2. Формати звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	156

4.3. Структура і зміст звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	163
4.4. Звіт про зміни у власному капіталі.....	172
ТЕМА 5. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	179
5.1. Зміст і структура звіту про рух грошових коштів	179
5.2. Подання та розкриття інформації про рух грошових коштів.....	186
5.3. Методика складання звіту про рух грошових коштів.....	193
ТЕМА 6. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНШИХ ФОРМ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	201
6.1. Примітки до фінансових звітів, виправлення помилок, зміни в облікових політиках та оцінках	201
6.2. Звітність за сегментами.....	216
6.3. Інтегрована фінансова звітність, звіт про управління та звіт сталого розвитку	226
6.4. Проміжна фінансова звітність	233
ТЕМА 7. ЗВІТНІСТЬ У ПАРАМЕТРАХ ЕКОНОМІЧНОГО, АВС- ТА SWOT-АНАЛІЗІВ ЯК НЕОБХІДНІ СКЛАДОВІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	241
7.1. SWOT-аналіз на основі фінансової звітності за міжнародними стандартами ТОВ «ШРЕДЕР» за 2024 рік.....	242
7.2. SWOT-аналіз, АВС-аналіз та економічний аналіз на основі фінансової звітності за міжнародними стандартами ТОВ «ФК «МАГНАТ» за 2025 рік.	290
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	343
ДОДАТОК	347

Передмова

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується поглибленням процесів глобалізації, зростанням мобільності капіталу та посиленням вимог до прозорості фінансової інформації. У цих умовах міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS/IAS) перетворилися на універсальну «мову бізнесу», що забезпечує порівнюваність звітності підприємств різних країн і підвищує довіру інвесторів, кредиторів та інших користувачів. Для України, яка інтегрується у світове економічне та фінансове середовище, опанування принципів і механізмів складання звітності за міжнародними стандартами є одним із ключових завдань підготовки фахівців з обліку та оподаткування, фінансів та менеджменту.

Підручник «Звітність за міжнародними стандартами та її аналіз» створено з урахуванням сучасних тенденцій розвитку системи фінансової звітності, вимог чинного законодавства України й міжнародних нормативних документів. Його мета – сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про концептуальні засади МСФЗ, логіку побудови фінансової звітності, особливості її складання та подання, а також надати методичний інструментарій для аналізу показників, сформованих відповідно до цих стандартів. Зміст підручника побудовано за принципом «від концепції – до практики складання – до аналізу», що забезпечує послідовне формування знань і навичок.

*"Знання — це сила. Інформація — це свобода. Ми повинні
отримувати інформацію, щоб робити мудрі рішення."*

— Френсіс Бекон

Перша тема присвячена сутності та значенню звітності за міжнародними стандартами, процесу розробки МСФЗ і напрямам їх застосування. Окремо

розглянуто інституційне регулювання й правове забезпечення використання МСФЗ в Україні, що є важливим для розуміння сфери застосування стандартів, розподілу відповідальності та організації облікової функції. Завершується тема викладом концептуальної основи МСФЗ та порівнянням національних підходів із міжнародними.

"Немає нічого більш практичного, як добра теорія."

— Курт Левін

Друга тема зосереджена на загальних вимогах до складання та подання фінансової звітності, зокрема на її призначенні, складі, принципах, ролі облікової політики, порядку подання фінансових звітів і понятті первинної звітності. Значну увагу приділено переходу на МСФЗ, особливостям першої фінансової звітності та підходам до визнання й оцінки показників у стартовому періоді. Окремим блоком подано питання таксономії та використання формату XBRL, що є необхідним для сучасної практики електронної звітності.

"Баланс — це те, як ми вимірюємо та оцінюємо складові підприємства, щоб зрозуміти його справжню вартість."

— Воррен Баффет

Третя тема розкриває методологію формування звіту про фінансовий стан (балансу): структуру й зміст статей, логіку класифікації активів і зобов'язань, підходи до їх визнання та оцінки. Матеріал цієї теми створює підґрунтя для подальшого аналізу ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.

"Той, хто не може вимірювати, не може управляти."

— Пітер Друкер

Четверта тема охоплює звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, а також звіт про зміни у власному капіталі. У межах теми акцентовано увагу на взаємозв'язку прибутку, іншого сукупного доходу й компонентів капіталу, що є критично важливим для оцінки якості фінансового результату та стійкості бізнес-моделі.

"Гроші не повинні бути кінцевою метою; вони є лише засобом для досягнення ваших цілей."

— Джон Рокфеллер

П'ята тема присвячена звіту про рух грошових коштів – його змісту, структурі, правилам подання й розкриття інформації, а також методиці складання. Грошові потоки розглядаються як ключова база для оцінки здатності компанії генерувати ліквідність, обслуговувати боргові зобов'язання та фінансувати подальший розвиток.

"Правильне розуміння малих деталей дозволяє бачити велику картину."

— Альберт Ейнштейн

Шоста тема узагальнює інші форми й компоненти фінансової звітності. Детально розглянуто примітки, порядок виправлення помилок, відображення змін в облікових політиках та оцінках, сегментну звітність. Окрему увагу приділено інтегрований звітності, звіту про управління та звіту сталого розвитку, які відображають нефінансові аспекти діяльності підприємств і задовольняють зростаючі запити стейкхолдерів. Завершує тему висвітлення питань проміжної фінансової звітності.

"Аналіз без дії є марним; дії без аналізу — безглузді."

— Вінстон Черчілль

Сьома тема присвячена використанню фінансової звітності як інформаційної бази для поглибленого економічного аналізу, ABC-аналізу та SWOT-аналізу в контексті забезпечення фінансової безпеки бізнесу. На прикладі фінансової звітності за міжнародними стандартами ТОВ «ШРЕДЕР» за 2024 рік демонструється можливість побудови SWOT-аналізу, виявлення сильних і слабких сторін компанії, а також зовнішніх можливостей і загроз для її розвитку. На основі звітності ТОВ «ФК «МАГНАТ» за 2025 рік послідовно здійснюються SWOT-аналіз, ABC-аналіз та елементи економічного аналізу, що дозволяє оцінити структуру доходів і витрат, ефективність використання ресурсів та вплив ключових факторів ризику на фінансову безпеку

підприємства. Такий підхід демонструє практичний потенціал МСФЗ-орієнтованої звітності для прийняття управлінських рішень і формування стратегій стійкого розвитку.

Особливістю підручника є орієнтація не лише на виклад нормативних вимог МСФЗ, а й на формування практичних навичок застосування стандартів та аналізу звітності. Матеріал структуровано так, щоб студенти могли послідовно перейти від засвоєння базових понять і принципів до опанування техніки складання конкретних форм фінансової звітності й інтерпретації її показників. Теоретичні положення доповнено прикладами з практики, що сприяють кращому розумінню логіки відображення господарських операцій та наслідків обраних облікових рішень.

Підручник адресовано здобувачам вищої освіти економічних спеціальностей, викладачам закладів вищої освіти, слухачам програм підвищення кваліфікації, практикуючим бухгалтерам, аудиторам, фінансовим аналітикам, керівникам підприємств, а також усім, хто цікавиться проблемами гармонізації обліку та звітності з міжнародними стандартами. Автори сподіваються, що запропоноване видання стане дієвим інструментом для формування професійних компетентностей у сфері складання та аналізу звітності за міжнародними стандартами й сприятиме підвищенню прозорості та ефективності діяльності суб'єктів господарювання в Україні.

Західноукраїнський національний університет

Факультет фінансів та обліку

Звітність за міжнародними стандартами та її аналіз

Підручник

Комп'ютерна верстка: Володимир Босий

Оцифрування матеріалу та дизайн: Вадим Шухманн

Підписано до друку 27.01.2026 р.

Формат 60x87 1/8. Гарнітура Times.

Папір офсетний. Друк на дублюкаторі.

Умов. друк. арк. 31,8. Облік.-вид. арк. 29,1.

Видавець та виготовлювач

Західноукраїнський національний університет

вул. Львівська, 11, м. Тернопіль 46004

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців ДК № 7284 від 18.03.2021р.*

